

UZASADNIENIE

W obecnie obowiązującym stanie prawnym w Polsce, jedynym aktem prawa powszechnie obowiązującego regulującym sprawę z zakresu zawodu kominiarza, jest ustawa z dnia 22 marca 1989 roku o rzemiośle. Przepisy tej ustawy jednak w głównej mierze skupiają się na kwestiach związanych z potwierdzaniem kwalifikacji zawodowych osób wykonujących zawód kominiarza, jedynie marginalnie poruszając kwestie takie jak odpowiedzialność, etyka, podnoszenie kwalifikacji, co w przypadku osób wykonujących zawód kominiarza powinno być bardzo mocno akcentowane z uwagi na konsekwencje błędów lub zaniedbań podczas wykonywania zawodu.

W Polsce od kilku lat notowany jest wzrost zagrożeń, spowodowanych niewłaściwie dobranymi i eksploatowanymi urządzeniami grzewczo-kominowymi. Jest to w głównej mierze konsekwencją tego, że przeglądami i konserwacją przewodów kominowych coraz częściej zajmują się ludzie niekompetentni, bez wymaganych kwalifikacji.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo Budowlane (.....) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (...) powierza odpowiedzialne zadanie osobom wykonującym zawód mistrza kominiarskiego, dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji systemów kominowych.

W chwili obecnej trwają prace nad projektem ustawy - Kodeks urbanistyczno-budowlany. Nadrzędnym celem zapisów w Kodeksie jest m.in. dobro i bezpieczeństwo ludzi. Tworzone zasady mają ich zabezpieczać przed potencjalnym zagrożeniem związanym z niewłaściwym korzystaniem ze swoich obiektów mieszkalnych. Powinni być chronieni przez osoby do tego przeszkolone i w tym kierunku kształcone. A takimi osobami są mistrzowie kominiarscy, którzy od lat aktywnie dbają o bezpieczeństwo ludzi poprzez czyszczenie przewodów kominowych.

Koniecznym jest implementowanie do Kodeksu istniejących zapisów Prawa Budowlanego w zakresie kontroli okresowej przewodów kominowych przez mistrzów kominiarskich. Szeroki zakres niezbędnych umiejętności i wiedzy, gwarantuje rzetelne i właściwe przeprowadzenie kontroli stanu technicznego przewodów kominowych.

Niestety zgodnie z obecnie obowiązującym prawem, działalność gospodarczą w dziedzinie kominiarstwa w naszym kraju może prowadzić każdy, po uprzednim zgłoszeniu i wpisaniu do rejestru działalności gospodarczej. Ustawa o działalności gospodarczej w swoich zapisach nakłada na przedsiębiorcę obowiązek posiadania odpowiednich kwalifikacji, wymaganych odrębnymi przepisami lub też zatrudniania osób takie kwalifikacje posiadających. Jednak nie wszyscy ten warunek respektują. W praktyce nie funkcjonuje niestety administracyjna droga sprawdzania i weryfikacji uprawnień. W celu umożliwienia szybkiej i rzetelnej weryfikacji przedsiębiorcy, działającego w zawodzie kominiarza niezbędne jest stworzenie odpowiedniego instrumentu prawnego. Brak takiego narzędzia pociąga za sobą niejednokrotnie tragiczne skutki. Wizyta „fałszywego” kominiarza może dać obywatelowi poczucie bezpieczeństwa, ale tego bezpieczeństwa nie zapewni, wręcz przeciwnie – stwarza realne niebezpieczeństwo dla życia i mienia obywateli. Usługa wykonana niefachowo, przez niekompetentnego przedsiębiorcę, może doprowadzić do

pożaru, wybuchu, czy też zatrucia tlenkiem węgla. Mając na uwadze zagrożenia, jakie stwarza nierzetelny i niezdyscyplinowany kominiarz, należy uznać za jak najbardziej uzasadnione podjęcie prac legislacyjnych nad „Ustawą o samorządzie zawodowym kominiarzy”.

Krajowa Izba Kominiarzy jest organizacją mającą na celu bezpieczeństwo użytkowników budynków związane z eksploatacją przewodów kominowych i wentylacji oraz reprezentowanie interesów kominiarzy. Stawianie na pierwszym miejscu bezpieczeństwa oznacza, że kominy muszą być kontrolowane przez osoby posiadające odpowiednie przygotowanie, wiedzę i doświadczenie zdobywane pod okiem mistrza kominiarskiego. Narzędzia dyscyplinujące rzemieślnika – mistrza kominiarskiego lub czeladnika, zawarte w statucie Krajowej Izby Kominiarzy, nie działają w odniesieniu do mistrzów kominiarskich i czeladników niezrzeszonych, a wykonujących usługi kominiarskie.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w Art. 17 ust. 1, określa ramy tworzenia samorządu zawodowego, zawodu zaufania publicznego. Powinien on wyróżniać się szczególnymi zasadami jego wykonywania oraz cechami charakterystycznymi dla zawodu zaufania publicznego.

Mistrz kominiarski dba o bezpieczeństwo ludzi i mienia, przez systematyczne prace kominiarskie: czyszczenie kominów i palenisk, kontrolę ich prawidłowego działania oraz nadzorem na prawidłowym wykonaniu nowych systemów grzewczo-kominowych. Zgodnie z art. 62 ustawy Prawo Budowlane mistrz kominiarski jest uprawniony do dokonywania kontroli okresowych przewodów kominowych (wentylacyjnych, spalinowych i dymowych). Przygotowanie mistrza kominiarskiego do wykonywania powierzonych prac trwa kilka lat. Jest to przygotowanie teoretyczne oraz praktyka. Zawód wymaga ciągłego doksztalcania się i podnoszenia kwalifikacji. Usługi kominiarskie przyczyniają się do zmniejszenia emisji spalin do atmosfery i ograniczenia zjawiska smogu. Mistrz kominiarski swoją pracą chronią życie i zdrowie obywateli oraz ich mienie.

Taka specyfikę usług należy uznać za pełnienie pewnego rodzaju misji społecznej dla dobra ogólnego, a kominiarz, działa w interesie publicznym.

Podjęcie inicjatywy ustawodawczej, mającej za zadanie utworzenia samorządu zawodowego kominiarzy, przyczyni się do podniesienia rangi zawodu.

Należy podkreślić, że powołanie Izby Kominiarzy, jako samorządu osób wykonujących zawód zaufania publicznego, wynika nadzory czynności zawodowych oraz zapewnienia właściwego ich wykonywania.

Projekt ustawy o samorządzie zawodowym kominiarzy w Rozdziale 1 reguluje zasady ogólne ustawy, jej zakres obowiązywania, zadania samorządu oraz jego strukturę. Określa również, kto może wykonywać zawód kominiarza w Polsce.

Rozdziały 2 i 3 projektu ustawy zawiera regulacje kształtujące strukturę organizacyjną samorządu zawodowego kominiarzy poprzez określenie organów samorządu, ich kompetencje oraz zasady ich funkcjonowania, zarówno na szczeblu regionalnym, jak i krajowym. Uregulowane zostały zasady funkcjonowania organów kolegialnych, terminy

zajazdów oraz zasady ich zwoływania. Określone zostały kompetencje Izb Regionalnych i Izby Krajowej.

Rozdziały 4 i 5 kompleksowo kształtują kwestie członkostwa w izbie zawodowej kominiarzy oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej jej członków. Określone zostały prawa i obowiązki członków izby, a także konsekwencje zawieszenia w prawach członka izby lub skreślenia z listy członków – zakaz wykonywania zawodu kominiarza na okres zawieszenia i w przypadku skreślenia z listy członków.

Art. 49 projektu ustawy daje możliwość polubownego załatwiania sporów pomiędzy członkami izb oraz pomiędzy członkami izb a innymi podmiotami.

Art. 50 reguluje kwestie gospodarki finansowej izby.

Rozdziały 8 i 9 zawierają regulacje dotyczące zmian w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe. Projekt zawiera 12 miesięczne *vacatio legis* umożliwiające środowisku kominiarzy na zorganizowanie struktur, które pozwolą należycie funkcjonować samorządowi zawodowemu kominiarzy.